

Lekcja

Temat: Polacy po powstaniu listopadowym

1. Wielka Emigracja – liczne wyjazdy Polaków po klęsce powstania listopadowego, spowodowane represjami (prześladowaniami) władz carskich oraz chęcią działalności patriotycznej i niepodległościowej za granicą. Nazwa Wielka Emigracja wynika z dużej liczby wyjeżdżających Polaków (ok. 10 tys.) oraz z aktywnej działalności kulturalnej, naukowej i politycznej emigrantów.
2. Kierunki emigracji Polaków
 - a. Francja i Wielka Brytania – główne państwa
 - b. Hiszpania, Turcja, Norwegia, Szwecja, Włochy – pozostałe państwa, które przyjęły polskich emigrantów
3. Działalność kulturalna i naukowa Wielkiej Emigracji
 - a. Przedstawiciele:
 - Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Zygmunt Krasiński (literatura)
 - Fryderyk Chopin (muzyka)
 - Paweł Edmund Strzelecki, Ernest Malinowski (naukowcy i podróżnicy)
 - b. Polskie instytucje kulturalne i naukowe
 - Towarzystwo Literacki Polskie
 - Szkoła Polska
 - Biblioteka Polska
 - Towarzystwo Naukowej Pomocy
4. Działalność polityczna Wielkiej Emigracji (stronnictwa polityczne)
 - a. Komitet Narodowy Polski (Joachim Lelewel)
 - b. Hotel Lambert (Adam Jerzy Czartoryski)
 - c. Towarzystwo Demokratyczne Polski (Wiktor Heltman)
 - d. Gromady Ludu Polskiego (Stanisław Worcell)
5. Represje władz carskim po powstaniu listopadowym
 - a. Likwidacja konstytucji Królestwa Polskiego i wprowadzenie Statutu organicznego
 - b. Likwidacja sejmu polskiego
 - c. Rozwiązanie wojska polskiego
 - d. Nałożenie na Królestwo Polskie olbrzymich kontrybucji (obowiązkowe świadczenia pieniężne lub rzeczowe)
 - e. Wprowadzenie w Królestwie stanu wojennego i rosyjskiego kodeksu karnego
 - f. Wprowadzenie podziału administracyjnego na gubernie
 - g. Początek rusyfikacji, zamknięcie Uniwersytetów w Wilnie i Warszawie, rozwiązanie Towarzystwa Przyjaciół Nauk
 - h. Włączenie Kościoła grekokatolickiego do Cerkwi prawosławnej, podporządkowanie duchownych katolickich władzy świeckiej
 - i. Zesłania na Syberię na przymusowe osiedlenie lub katorgę (niewolnicza praca)
 - j. Konfiskata majątków szlacheckich, wcielanie do wojska carskiego
6. Represje w zaborze pruskim (Wielkie Księstwo Poznańskie)
 - a. Kary więzienia i konfiskaty majątków
 - b. Ograniczenie autonomii Księstwa:
 - Likwidacja polskiego urzędu namiestnika
 - Stopniowe przekształcanie urzędów, szkół i sądów na wzór pruski
 - Początek kolonizacji niemieckiej
7. Wznowienie działalności spiskowej na ziemiach polskich po powstaniu listopadowym
 - a. Stowarzyszenie Ludu Polskiego (Kraków, Szymon Konarski)
 - b. Centralizacja Poznańska (Wielkopolska, Karol Libelt)
 - c. Związek Narodu Polskiego (Królestwo Polskie, Henryk Kamieński i Edward Dembowski)

- d. Działalność księdza Piotra Ściegiennego, której celem było zaangażowanie chłopów do walki o niepodległość, prawa społeczne i poprawę warunków życia